

inhoudsopgave

- van de redactie, blz. 2
- in memoriam, blz. 2
- uitnodiging mini-symposium, blz. 3
- nieuws van de paters, blz. 4
- aandachtig aanwezig, blz. 6
- grenzen zijn fijn, blz. 8
- column, blz. 10
- colofon, blz. 11
- maristeninformatie, blz. 12

van de redactie

Als ik dit schrijf, zijn in het van oudsher katholieke Groenlo de voorbereidingen op het carnavalsfeest in volle gang. Veel van mijn stadsgenoten zullen zich binnenkort weer achter maskers verschuilen. Zij willen andere personen lijken, misschien wel op deze manier hun ware zelf tonen. Ruim tweeduizend jaar geleden werden er op het toneel ook maskers gedragen, met behulp waarvan karakters uitgebeeld werden. Zo'n masker heette 'persona', afgeleid van het Latijnse personare, wat zoveel betekent als er doorheen klinken.

Je kunt er zo je eigen gedachten bij hebben.

Als u dit leest, staan we aan het begin van de veertigdagentijd, de tijd waarin we ons bezinnen op wat ons ten diepste raakt in ons geloof, wat ons vertrouwen geeft. We bereiden ons voor op het grootste christelijke feest, op Pasen. We mogen vol vertrouwen in opstand komen tegen alles dat onze bevrijding in de weg staat.

Om alvast te noteren: zaterdag 6 juni vindt dit jaar de Champagnatdag plaats. De deadline voor het inleveren van kopij voor de volgende Schakel is maandag 18 mei. De geplande verschijningsdatum is 1 juni.

Peter Müller

in memoriam Dang Khoi Nguyen Bui

Binnen de familie noemen wij hem Khôi; Nederlandse collega's en vrienden noemen hem Bui of Dang.

Dang werd in 1973 in Saigon, Vietnam geboren. Hij werd te vroeg geboren, in de oorlog, en onder zware omstandigheden. Na de oorlog, toen Dang 2 jaar was, werd zijn vader gevangen genomen en naar een heropvoedingskamp gestuurd. Zijn moeder moest hard werken om in het levensonderhoud te voorzien. Daardoor bracht Dang veel tijd door met zijn oma en met de nonnen van het klooster 'Dochters van Onze Lieve Vrouw van de Heilige Rozenkrans', waartoe Dangs tante later ook toe zou treden. Op zesjarige leeftijd ontvluchtte Dang Vietnam met zijn moeder, als bootvluchteling. Na een aantal dagen werden zij op zee opgepikt door een Nederlands schip 'Smitlloyd 43' en zo kwamen zij via Singapore in Nederland terecht. Eerst in het asielzoekerscentrum in Wijk aan Zee en later kregen zij een woning in Apeldoorn toegewezen. Op 9jarige leeftijd werd Dang herenigd met zijn vader die toen pas Vietnam kon ontvluchten en enkele jaren later werden zijn twee zusjes en broertje geboren.

Ondanks de gebeurtenissen en de vreemde taal, wist Dang het te schoppen tot het atheneum. Daarna wilde hij wat anders en werkte hij enkele jaren in Disneyland. Terug in Nederland ging hij rechten studeren in Amsterdam. Hij trouwde in 2004 met Nhung; samen kregen zij twee jongens, Andy en Tim. Hij werkte bij G4S op verschillende locaties. Dang was goedlachs en optimistisch. In zijn vrije tijd las hij graag, met name over katholieke heiligen. Vele jaren zette Dang zich in als koster bij de St. Nicolaaskerk te Nieuwegein, waarbij hij een brug probeerde te slaan tussen de Nederlandse en Vietnamese katholieke geloofsgemeenschap.

Op 9 oktober 2019 werd Dang onverwachts opgenomen in het ziekenhuis met een inwendige bloeding. Deze kon worden verholpen, maar bleek tot ieders schrik het gevolg van leverkanker in het laatste stadium. Er was geen hoop

meer op genezing. Dangs grote wens om toe te treden tot de maristenfamilie kwam nog net op tijd in vervulling. Na een kort ziekbed is Dang op 26 november thuis in het bijzijn van zijn dierbaren overleden. In onze harten leeft hij voort.

familie Bui-Pham

mini-symposium 2 april: contemplatie bij de maristen?

Op het algemeen kapittel van 2017 van de paters maristen werd als één van de besluiten genomen alle leden op te roepen creatieve wegen te zoeken om te blijven groeien in een leven van contemplatie en anderen te geleiden op het pad van leerling-zijn en zending, geworteld in diep gebed.

Deze oproep boeide mij en liet me niet los. Het roept vooral vragen op. Bij contemplatie denk je eerder aan een leven in de abdij dan aan het leven van een marist, lid van een actieve congregatie. Hoe hoort groeien in contemplatie thuis in een congregatie die bestemd is voor geloofsverkondiging en begaan met mensen in nood.

Het algemene kapittel geeft verder geen aanwijzingen voor creatief zoeken. Hoe en waar zul je creatief zoeken, als er nog geen weg is om te gaan? Hoe creatief kun je zijn, opdat groeien in contemplatie bevordert wordt?

Hoe zit het met een zending geworteld in diep gebed? Hoe moet ik mij diep gebed voorstellen?

Mijn nieuwsgierigheid zette mij aan tot verdere verkenning van het onderwerp in onze traditie van de maristen. Het mini-symposium is het eerste resultaat. Br. Thomas Quartier, monnik van de St. Willibrordsabdij in Doetinchem met een baan als hoogleraar in Nijmegen, Leuven en Rome, zal de voordracht verzorgen na twee korte inleidingen o.a. door Sanny Bruijns o. carm. Er zal gelegenheid zijn voor onderlinge ontmoeting en napraten bij het genot van een consumptie.

wanneer: donderdag 2 april

plaats: Titus Brandsma Memorial, Stijn Buysstraat 11, Nijmegen op loopafstand van het station

tijd: 13.00 uur – 17.30 uur, bij aankomst vanaf 13.00 is er soep en een broodje.
13.30 opening en welkom

Voor iedereen vrije toegang.

Aanmelden uiterlijk 20 maart bij : ton.bun46@gmail.com, tel. 024 - 6759341

Ton Bun

nieuws van de paters

visitatie

Nadat de provinciaal met zijn vicaris op 9 november de missiedag in Berne-Heeswijk had bijgewoond visiteerde hij de paters van 11 tot 15 november. Op 13 november was hij in Nijmegen (Catharinahof) voor overleg met de Nationale Raad van Bestuur.

Raad van de Provincie

Op maandag 18 en dinsdag 19 november waren Ton Bun en Tom Kouijzer in Parijs voor de vergadering van de Raad van de Provincie. Het thema van de vergadering was: "*Geroepen om te dienen. 'Hier ben ik Heer!'*" (Jes. 6,8) Hoe wordt die gemeenschappelijke roeping in de huidige omstandigheden verstaan? Het jaar van de viering van het communiteitsleven werd afgesloten met een speciale bijdrage van Justin Taylor.

bezinningsdag

Op zaterdag 30 november was de bezinningsdag voor maristen in de Westerhelling, Nijmegen, ter inleiding op de advents- en kersttijd. Aan de hand van de vraag "*Bidden we met, of bidden we tot Maria, dat het Woord tot leven komt?*" hielp Jan Hulshof de deelnemers zich samen voor te bereiden op het hoogfeest van Gods menswording. De dag werd afgesloten met een gebedsmoment.

uit Dublin

In Ierland werkt Tom Kouijzer verder aan zijn promotieonderzoek. De werktitel van het project is: *In a Manner of Speaking: A Theological Study of Belief, Culture and Mystic Speech in the Writings of Michel de Certeau*. Heel kort gezegd: door een intensieve studie van Michel de Certeau's theologische essays en zijn publicaties over de 16^e en 17^e eeuwse mystiek en epistemologie, probeert hij inzicht te krijgen in het wezen en de plaats van christelijk geloven en spreken in de (late) moderniteit. Dat wil zeggen, christelijk geloven en spreken dat niet (langer) ondersteund wordt door de dominante culturele en kentheoretische contexten. Tom is bijzonder geïnteresseerd in de plaats en de (on)mogelijkheid van de theologie, als een spreken over God, in de hedendaagse maatschappij en universiteit. Van 1 tot 10 januari was hij op vakantie in Nederland.

overleden

Op donderdag 28 november is in Nieuwegein overleden: Dang Bui, lekenmarist, 46 jaar oud. De uitvaart was op zaterdag 30 november. Marion en Ad Blommerde waren daarbij aanwezig. Dang werd geboren in Vietnam, maar woonde al lang met zijn vrouw in Nederland en had twee kinderen in de tienerleeftijd. Een bericht over hem van de hand van Marion Korenrump is in deze Schakel opgenomen.

verjaardagen

Op woensdag 18 december vierde br. Paulus zijn 99^e verjaardag in de community van Hulst. Iedereen wenste Paulus nog een goed en gezegend levensjaar toe, het jaar waarin hij bij leven en welzijn de eeuw zal volmaken. Op 28 januari vierde Wilfried Brand in Hulst zijn 80^e verjaardag; het was een kroonjaar dat een extra felicitatie en broederlijk gebed verdiende.

Wilfried
(met dank aan Loes Cornelis)

jubilea

Op zondag 2 februari vierden zr. Johanna en zr. Bernadette de 65^e verjaardag van hun professie als Dienaressen van Jezus Christus Priester. Zr. Johanna vierde het in Wijchen met familie en genodigden. Zr. Bernadette verblijft in het verzorgingshuis te Kloosterzande. Op 20 februari vierde Jan Giesselink zijn 65jarige priesterjubileum in Enschede.

Colin-kalender 2020

Ron Nissen, een Australische pater marist is bezig met het samenstellen van een Colin - kalender 2020 die ook een Nederlandse versie kent.

missiedag 2019

De inleidingen van prof. Frans Wijsen en van pater Cor Rademaker ssc, gehouden op onze missiedag van 9 november in Berne-Heeswijk, zijn opgenomen in de laatste aflevering van Forum Novum, het tijdschrift van de paters maristen uitgegeven in Rome. Wie de inleidingen nog een keer wil lezen, kan ze daar vinden. Tom Kouijzer heeft voor de Engelse vertaling gezorgd.

benoeming van een nieuwe overste in Hulst

De termijn van Joop Reurs als huisoverste van Hulst eindigt op 1 mei 2020. De provinciaal heeft per 1 mei 2020 Ton Bun benoemd als zijn opvolger. Ton blijft in Weurt wonen, maar zal

regelmatig daar wel present zijn. Tonny Verbraeken is met ingang van dezelfde datum benoemd als vice-overste.

De juridische verantwoordelijkheid voor de paters maristen in Nederland, berust formeel bij de overste van het huis Hulst en zal dus per 1 mei berusten bij Ton Bun.

Peter Westerman

Aandachtig Aanwezig

In 1990 hebben de woorden "Aandachtig Aanwezig" hun intrede gedaan in de wereld van de maristen in Nederland.

In Nederland hadden de twee mannelijke maristengemeenschappen vanuit hun tradities eigen inspirerende bronwoorden:

"Als het ware verborgen en onbekend" (paters) en "Jezus leren kennen en beminnen" (fraters).

In de werkgroep die de opdracht had om voor het eerst een boek over maristen gezamenlijk (paters en fraters) samen te stellen kwamen de woorden "Aandachtig Aanwezig" in de gesprekken voortdurend terug. Er werd besloten om deze woorden als ondertitel te geven aan het boek "Maristen" dat bij uitgeverij Dabar verscheen.

In de gesprekken kwamen levengevende vragen telkens terug: "Waar gaat het ons om? Wat is er gaande? Wat is er aan het gebeuren?"

Deze vragen leidden de gesprekspartners naar woorden die niet eerder voorkwamen in de tradities van de congregaties.

De woorden "Aandachtig Aanwezig" kwamen naar boven in gesprekken over de eigen spirituele ervaringen van de leden van de redactiegroep. Hun ervaringen waren gekleurd door het "hier en nu" én door de inspiratie vanuit de tradities.

Sinds 1990 duiden en leiden de woorden "Aandachtig Aanwezig" de inspiratie van mensen die zich aangesproken voelen door en betrokken zijn op leven vanuit de spiritualiteit van maristen.

Bij het in ontvangst nemen van het eerste exemplaar van het boek "Maristen" op 23 mei 1990 zei mgr. Möller (bisschop van Groningen) het volgende:

"De pastoraal van de eerste maristen, die inging tegen de gangbare pastoraal van hun tijd, in de geest van Maria, is ook van belang voor onze tijd en ons land. Ik ben ervan overtuigd dat, als de kerk in deze tijd missionair wil zijn, zij zich bescheiden moet opstellen en niet te veel nadruk op haar gezag moet leggen. Zij moet begrip en openheid hebben, misschien niet naar alle aspecten van de huidige cultuur, maar wel naar de huidige mens zoals deze feitelijk is."

Een citaat uit de toespraak van Jan Sniijders s.m.: "Ook wij (maristen) hebben naar wegen gezocht om uit onze tradities het nieuwe en het oude tevoorschijn te halen en wij hebben veel ontdekt. Degenen die het voorrecht gehad hebben om aan dit boek mee te werken, hebben geprobeerd het oude en het nieuwe van onze traditie voor zichzelf uit te diepen en op schrift te stellen. Het wordt bij deze aan u en aan alle lezers aangeboden. Het is het voorrecht van de lezers binnen onze congregaties om te oordelen of, wat hier geboden wordt, zij het op een wellicht nieuwe manier, beantwoordt aan onze traditie zoals zij die kennen. Herkennen we ons hierin of niet? Het is het voorrecht van alle lezers om te zien of de eigen traditie van de maristen, opnieuw doordacht en doorleefd "in het licht van de

bedoelingen van de stichters”, en “in het licht van onze huidige wereld”, een geldige bijdrage kan leveren aan ons aller geestelijk leven en aan de geloofsoverdracht die ons aller taak is.” In deze citaten komen de woorden “Aandachtig Aanwezig” niet voor. Ze zijn verborgen aanwezig en worden “het nieuwe” genoemd, dat verbonden wordt met de traditie. De nieuwe woorden konden nog niet genoemd worden. Ze waren nog niet opgenomen in de woordenschat van de maristen en dus onbekend.

“Aandachtig Aanwezig” nu

Wanneer we de verbinding maken tussen 1990 en nu, dan worden we, in het bijzonder door de woorden van Jan Sniijders, uitgenodigd om opnieuw “Aandachtig Aanwezig” ter reflectie en verdieping in ons midden te leggen. Jan zegt hoe dat te doen: “in het licht van onze huidige wereld” en met de woorden mgr. Möller: “naar de huidige mens zoals hij feitelijk is”. In deze woorden klinkt een oproep om in het licht van onze huidige wereld en met de mens zoals hij is, onze beweging en inspiratie opnieuw met elkaar te delen, te verdiepen en beschikbaar te stellen. Dezelfde vragen die de redactiegroep zich in 1990 stelde, gelden nu ook: waar gaat het ons om? Wat is er gaande? Wat is er aan het gebeuren?

Nu, 30 jaar later, hebben we op de Westerhelling de woorden “Aandachtig Aanwezig” verrijkt met “Aandachtig Leven”.

Vanuit de context waarin wij leven, onze inspiratie en het verlangen dat iedere mens mag worden zoals hij in wezen bedoeld is, ervaren we dat “Aandachtig Leven” ons kan helpen om een gelukkig mens te worden. We komen ze tegen bij het gaan van de eigen geestelijke weg en van de jonge generatie, in de stilte, in innerlijk leven, in duurzaam willen leven, in echt zijn, in eenvoud en in soberheid.

Het present stellen van de woorden “Aandachtig Leven” kunnen we vergelijken met zaad dat uitgestrooid wordt. Het verhaal over het strooien van het zaad staat bij Lucas, hoofdstuk 8. Het zaad wordt overal uitgestrooid en krijgt verschillende aandacht: op de weg, op rotsige bodem, tussen distels en in goede aarde. In de goede aarde krijgt het zaad de aandacht om ten volle te groeien.

Aandachtig Leven is als zaad in de goede aarde. Aandachtig Leven wil horen, vasthouden, volharden om vrucht te dragen. (Het is de opbouw zoals deze in de gelijkenis bij Lucas geschetst wordt.)

Deze vier werkwoorden geven intensieve arbeid aan en vragen voortdurende aandacht. De kracht voor deze arbeid putten we uit het verlangen naar Leven waarin iedere mens tot zijn recht komt. Het verlangen wordt dan een liefdevolle krachtbron van toewijding aan Leven.

Hoe dan “Aandachtig Leven”?

In spirituele teksten worden aandacht, wachten en waken nogal eens naast elkaar genoemd. In de literatuur wordt “aandachtig wachten” als fundament aangegeven bij het gaan van de geestelijke weg. Wachten en waken kunnen in elkaar samen komen. Peter Nissen spreekt over waken als aandachtig leven en verbindt deze houding met het gaan van de geestelijke weg (Speling 2013/2).

Deze houding wijst ook naar Marcellinus Champagnat. Zijn charisma is de bron van onze spiritualiteit. Naast zijn goed gevulde dagen waakte hij in de nachtelijke uren in de kapel. Aandachtig Leven betekende voor hem niet alleen zich volledig actief geven aan de start van zijn waagstuk. Het hield voor hem ook in dat hij in alle stilte waakte. Zijn actie verbond hij met de stille aandachtige tijd van de nacht.

Niets van het goede dat in zijn jonge gemeenschap aan het gebeuren was, mocht verloren gaan en kreeg volle aandacht in de stilte van de nacht. Dan pas was het zaad in de goede grond terecht gekomen.

Deze levenshouding noemde hij niet "Aandachtig Leven". Voor hem was het "Leven in Gods Aanwezigheid".

Naast wachten en waken maakt "Aandachtig Leven" ons open om te verwelkomen wat op onze weg komt en het als gave en metgezel te zien. Er is de ruimte om te kijken of wat we ontvangen ons iets te zeggen heeft en bij ons mag gaan horen. Gaandeweg beseffen we dat wat ons aangereikt wordt, zijn bestemming vindt in de Liefde van de Ene.

In de geest van Marcellinus wordt het dan werkelijkheid dat de Naam van Wezer in ons midden is.

In deze nieuwe levensruimte ont-dekken we het ware, het goede en het schone in ons leven.

(Ton van der Zee in Leidinggeven aan wat komt)

Aandachtig Leven mag staan naast de bekende en vertrouwde woorden uit onze maristentraditie en ze insluiten: eenvoudig, bescheiden en nederig.

(17-09-2013 en bewerkt 11-12-2019)

Jacques Scholte f.m.s.

Grenzen zijn fijn.

Je zult het maar horen uit de mond van een Stiltezoeker op het einde van Stille Dagen: "Grenzen zijn fijn." Het was de ontdekking die hij had gedaan in het luisteren in de stilte. Hij zei er nog bij: "Als ik me zelf grenzen stel, of als ik grenzen accepteer, dan is het wat *ik wil*. Als ik geen grenzen stel of ze niet accepteer, dan moet ik van alles. Dat is niet fijn. Ja, grenzen zijn fijn." In zijn stem klonk bevrijding. De stiltezoeker had het verschil ontdekt tussen *willen* en *moeten*. Tussen leven en geleefd worden. Tussen de fijne ruimte die grenzen kunnen geven en de ervaring van het ruimteloze van grenzeloos.

Hij noemde een paar voorbeelden.

Hij had de gewoonte altijd in te gaan op uitnodigingen van vrienden en vriendinnen. Altijd was het gezellig. Altijd werd het later dan hij aankon. Altijd kwamen er meer uitnodigingen. Geen grenzen. Niet vol te houden.

Ook had hij de gewoonte om op elk moment van de dag en de nacht te reageren op berichten, het nieuws te volgen op facebook. Geen grenzen. Niet vol te houden.

Op zijn werk had hij de gewoonte om altijd "ja" te zeggen. Overal op in gaan was goed voor zijn cv. Hij kwam hoger op de loopbaanladder te staan. Geen grenzen. Niet vol te houden.

"Moeten" was het werkwoord dat overal en telkens terugkwam.

Aan de hand van twee aspecten in het dagelijks leven, kunnen we zien wat de invloed is van het gezond omgaan met grenzen.

werken

Wat is het wezen van werken? Is het anders dan: ik presteer iets en krijg er een beloning (geld, aanzien) voor terug? Is het voldoening vinden in wat je doet? Is het deelnemen aan een sociaal gebeuren? Is het jezelf ontwikkelen? Ja en nee. Wat hier als vraag gesteld wordt, heeft zeker met de plaats van werken in het leven te maken.

En toch. Raken ze het wezen van werken? Er blijft een gedachte op de achtergrond dat er, naast deze antwoorden, iets anders moet zijn dat raakt aan wat het wezen van werken is. Werken is een dienst. Een dienst die je bewijst aan een ander, aan mensen, aan de schepping. Werken is misschien wel op de eerste plaats een dienst, die zijn betekenis krijgt in “al doende er zijn” voor een ander, anderen, de Ander en mogelijkheden en kwaliteiten met aandacht ter beschikking stellen.

Werken heeft een specifieke dimensie, die raakt aan het wezen van de mens. Werken is *dienstig* in de zoektocht naar wie je in wezen, ten diepste, bent bedoeld door de Vormer die jou vormde. In werken en zoals bijvoorbeeld in relaties, kun je je unieke en persoonlijke bestemming vinden en mag je in verwondering raken om je kwaliteiten die je om-niet gegeven zijn.

Vanuit deze gelaagdheid van de plaats van werken in je leven, open je een eigen kijkrichting. Deze kijkrichting opent je ogen voor wat wezenlijk tot werken hoort. Bij deze levenshouding kan geen sprake zijn van een vierentwintigurseconomie of hoe dan ook de top willen bereiken. Hier is er sprake van een grens in acht nemen om verbinding te blijven houden met hoe werken dienstig blijft aan het leven, de Levende. Wanneer de verbinding er niet meer is, dan komt het erop aan om een grens te durven trekken. Niet bedoeld als inperking, dat maakt niet gelukkig.

Een grens is bijvoorbeeld de rustdag: “Zes dagen kunt u alle arbeid verrichten. De zevende dag is de sabbat voor de Heer uw God. Dan zult u geen enkele arbeid verrichten ... Want in zes dagen heeft de Heer de hemel, de aarde en de zee en al wat ze bevatten gemaakt. De zevende dag heeft Hij gerust en zo de sabbat gezegend en tot een heilige dag gemaakt.” (Ex. 20, 9 – 11). Arbeid en rust hebben beide hun zegenende (genezende) werking ten dienste van mens en schepping. Deze ordening heeft grenzen nodig. Dat is fijn, want op deze manier is er immers verbinding met wat echt gelukkig maakt.

bezit

Het hebben van bezit is zo innig verweven met mens zijn. Een eenvoudige zelfreflectie is voldoende om zicht te krijgen op wat je als jouw bezit beschouwt: je gedachtegoed of talenten die je als jouw bezit ziet; geld of andere goederen die je als jouw bezit ziet; je vriend, kind, echtgen(o)ot(e) of collega die je met “mijn” aanduidt.

We zijn geneigd om bezit opzij te zetten, af te schermen, te vermeerderen of exclusief voor ons zelf te maken. Het is immers van mij.

Het is een begrijpelijke reactie. Het geeft een prettig gevoel om je gedachtegoed te koesteren of je bewust te zijn dat jouw talenten van jou zijn. Het is prettig als je over jouw geld of goederen kunt beschikken. Het is prettig als je van een aantal mensen kunt zeggen “ze horen bij mij / zijn van mij”.

Het is de vraag, wanneer we gedachtegoed, talenten, geld, goederen of een mens als bezit zien en niet meer prettig is.

Als je krampachtig in afzondering wilt houden wat in wezen jou ten dienste mag staan, dan overschrijd je een grens. Het is het flinterdunne verschil tussen “van” mij en “voor” mij. Het is het flinterdunne verschil tussen het besef van “bewaren / behoeden” en van “hebben / bezitten”.

Het vermeerderen van bezit, wat het ook is, om te vermeerderen, kunnen we een voorbeeld van “grenzeloos” noemen. In het groot en in het klein kennen we er de voorbeelden en de gevolgen van. Er zijn ontsparingen van allerlei aard en het scheidt afstand tussen mensen. Bezit is dan niet dienstig aan persoonlijk en gemeenschappelijk geluk.

Het wezen van bezit is het voortdurend besef te hebben dat we ont-vangen wat we bezitten. Wezenlijk van bezit is dat we mogen ge-nieten. Dat wil zeggen, dat we genieten alsof het bezit niet van ons is. We mogen iets ons bezit noemen als we bereid zijn te delen. Wanneer het besef van ontvangen, genieten en delen verweven zit in onze levenshouding. Dan is het voor ons vanzelfsprekend geworden dat er grenzen zijn aan ons bezit.

De grenzen laten ons ervaren, dat het wezen van bezit is om in verbinding te blijven met wat ons gegeven is: de schepping, de ander, de Ander.

Zo zijn grenzen fijn.

Jacques Scholte f.m.s.

vasten 2020

je 'little deaths' sterven

Tijdens een workshop voor mensen die een vernieuwend katholiek project in hadden gediend voor een subsidie (ja, ze bestaan, katholieke mensen die iets vernieuwends willen!), kwam ik naast een jonge zuster van Chemin Neuf in Oosterhout te zitten. We voerden ons gesprek in het Engels, omdat ze nog maar net in Nederland was.

Onze opdracht was de fragmentjes 'ik geloof', 'God' en 'je eigen project' in één zin te combineren.

Zij zei: 'Ik geloof dat de jongeren tijdens het Paasfestival op ons terrein iets van God kunnen ervaren.'

De opdracht aan de gesprekspartner was die zin te herhalen en dan naar het waarom te vragen. Zo vroeg ik haar: 'Waarom kunnen jongeren tijdens het Paasfestival iets van God ervaren?'

Zij vertelde eerst van het samenzijn waarin ieder tot zijn recht kon komen, keek me aan en zei: 'Nee, het belangrijkste is dat ze de hele gang meemaken, van Witte Donderdag tot aan Paasmorgen. Alles. Maar het belangrijkste is Stille Zaterdag.'

Opnieuw, zo was de werkopdracht, moest ik vragen naar het waarom.

Zij vertelde door: 'Omdat jongeren het vaak zwaar hebben thuis of op school, of misschien vooral in hun hoofd, en ze in dit Paasverhaal hun eigen 'little deaths' kunnen begrijpen.

Ze kunnen hun verhaal verbinden aan Jezus' verhaal en begrijpen dat Stille Zaterdag geen leegte is, maar een rups in een cocon.'

Wat moet er sterven?

'Little deaths' kruisen ons pad. Ze zijn klein in verhouding tot de dood aan het einde van ons leven. Maar ze hoeven niet klein te zijn in pijn, gemis of de mate waarin ze impact op ons hebben. In tegendeel. We kunnen allemaal uit eigen ervaring putten. Je gaat op oneerlijke wijze uit je baan weg. Soms kan je nog vechten voor je recht. Soms levert dat ook nog wat op. Maar meestal moet je eerst je verlies nemen voordat je verder kunt. Wat moet er dan met je verlies sterven?

Een belangrijke vriend laat je in de steek. Of jij hebt er misschien zelf wel een aandeel in. Je kunt je pijn uiten door roddel, door de ander te beschuldigen, je kunt je eigen aandeel verbloemen door je eigen gelijk te blijven ventileren, maar vaak moet je je verlies nemen, je fout erkennen, voordat je verder kan.

Wat moet er sterven? En wat kan er vanuit de leegte dan ontstaan?

vasten en de vlinder uit de cocon

In de komende 40 dagen nemen velen van ons zich voor afstand te doen van alcohol, vlees of koffie. Of misschien van de telefoon of social media.

We zullen ons bewust worden van achterliggende patronen en verlangens die ons misschien meer gevangen houden dan we dachten. Zij mogen een kleine dood sterven. Aan de overkant wacht een visioen van een nieuwe, vrije, opgestane mens. Die van de Paasmorgen. Na 40 dagen, 40 jaren, een half of een heel mensenleven, mogen we daar een glimp van opvangen. Dan zal de vlinder de cocon verlaten.

colofon

DE SCHAKEL verschijnt vier keer per jaar.

nummer 242 – maart 2020

redactie

Peter Müller, lekenmarist; pjamueller@gmail.com

distributie

digitaal

Maristen
Sophiaweg 4
6523 NJ Nijmegen
tel. 024 3607409
fraters@maristen.nl

per post

Maristen
Zandstraat 10
4561 SC Hulst
tel.nr. 0114 373140

informatie

Wilt u meer weten over de beide congregaties, ga naar:

congregatie van de paters maristen in Rome:

www.maristsm.org

congregatie van de fraters maristen in Rome:

www.champagnat.org

provincie van de paters maristen Europa:

www.maristeurope.eu

provincie van de fraters maristen West- en

Midden-Europa:

www.marists.eu

Nederlandse maristen:

www.maristen.nl

Maristenactiviteiten en projecten

Stichting Moria:

www.stichtingmoria.nl

Leerhuis Westerhelling:

www.leerhuiswesterhelling.nl

Via deze website zijn te vinden:

- Stiltehuis
- Huis van Aandacht
- Een Reis naar Binnen
- Leerjaar Spiritualiteit
- Aandachtig op Weg
- Rond het Haardvuur
- Meditatieavond